

Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de lege pentru modificarea Legii culturii nr. 413/1999

Autoritatea emitentă a obiecției/propunerii	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Opinia autorului
Ministerul Justiției nr.04/1-9691 din 06.11.2023	1. În dispoziția proiectului hotărârii, sursa de publicare a actului normativ supus modificării și mențiunea privind modificările ulterioare se vor exclude.	Se acceptă S-a exclus sursa de publicare a actului normativ
	2. Se propune de a include ministrul justiției în lista contrasemnatarilor la proiectul de lege de aprobare a proiectului de lege.	Se acceptă Ministrul justiției a fost inclus în lista contrasemnatarilor.
	3. Semnalează că, nota informativă trebuie să conțină analiza impactului de reglementare, realizată conform <i>Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative</i> , aprobată prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 23/2019</i> .	Se acceptă parțial În nota informativă este descrisă că costurile pentru implementarea proiectelor culturale ale organizațiilor necomerciale sunt prevăzute în legea bugetară anuală, inclusiv este descrisă corelarea actului normativ cu Cadrul bugetar pe termen pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2023. La fel, a fost descris: <i>Impactul economico – financiar, Impactul social-cultural</i> .
	4. Constată că, în procesul de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii culturii nr. 413/1999, nu s-a ținut cont de prevederile art. 131 alin. (6) din <i>Constituție</i> , conform căruia nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.	Se acceptă S-a completat în notă cu informații detaliate: Cheltuielile pentru achitarea indemnizației vor fi suportate din contul surselor alocate pentru „Dezvoltarea culturii 8502”.
	5. La pct. 1, în textul preconizat pentru art. 10 alin. (2), pentru precizia și claritatea normei, după cuvintele „se angajează” recomandă introducerea cuvintelor „prin repartizare de către Ministerul Culturii”.	Se acceptă Se expune în următoarea redacție: „ (2) Tinerii absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic de profil, care în primul an după absolvire, se angajează prin repartizare de către Ministerul

		Culturii în instituții publice din domeniul culturii...”
	6. La pct. 2, în textul art. 21 alin. (2 ²), pentru corelare cu prevederile legislației, după cuvintele „sprijin financiar” sugerează introducerea cuvintelor „în bază de concurs”.	Se acceptă Articolul 21 se completează cu alineatul (2 ²) cu următorul cuprins: ”(2 ²) Autoritatea administrației publice centrale de specialitate sprijină financiar, în limita bugetului aprobat, proiectele organizațiilor necomerciale din domeniul culturii, în bază de concurs public”.
	7. În vederea respectării corectitudinii redactării, Art. II se va expune după cum urmează: „Art. II.- (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 iulie 2024.”, în continuare conform textului proiectului.	Se acceptă Art. II.- (1) va avea următoarea redacție: „(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția modificărilor de la Articolul 10, care se pun în aplicare începând cu 1 iulie 2024.”
Ministerul Finanțelor 07/2-03/170/1654 din 03.11.2023	1. La Art.I pct.1 (privind modificarea art.10) Menționează că, la momentul actual, luând în considerare constrângerile bugetare, adoptarea unor noi măsuri de politici, care implică alocări de mijloace financiare suplimentare fără stabilirea sursei de finanțare nu pot fi susținute.	Neacceptat Ministerul Culturii va acoperi suma necesară pentru acordarea indemnizațiilor pentru tinerii specialiști de la Subprogramul 8502 „Dezvoltarea culturii”. Se propune ca prevederile proiectului să intre în vigoare începând cu 1 iulie 2024.
	2. La Art.I pct.2 (care completează art.21) alin.(2 ²) se propune următoarea redacție: „(2 ²) Autoritatea administrației publice centrale de specialitate și autoritățile administrației publice locale sprijină financiar, în limita bugetului aprobat, proiectele organizațiilor necomerciale din domeniul culturii, în bază de concurs public”.	Se acceptă parțial S-a optat pentru includerea în proiect a organizațiilor de cultură per general, dar nu doar a organizațiilor necomerciale, din motiv că Ministerul Culturii deja oferă sprijin financiar pentru proiectele culturale nu doar ale organizațiilor necomerciale ci și ale altor entități cum ar fi de exemplu teatrele și organizațiile concertistice. Relatăm că organizația necomercială ce desfășoară o activitate culturală se include în noțiunea de organizație de cultură, or, potrivit definiției de la art. 2 din Legea culturii

		nr. 413/1999 „organizații de cultură – uniuni de creație, bresle (corporații), asociații, inclusiv obștești, organizații, instituții și întreprinderi ce desfășoară o activitate culturală”.
	3. Propune ca autorul să reflecte în Nota informativă dacă costurile pentru implementarea proiectelor culturale ale organizațiilor necomerciale sunt prevăzute în legea bugetară anuală, inclusiv să descrie corelarea actului normativ cu Cadrul bugetat pe termen pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.408/2023.	Se acceptă S-a completat nota informativă cu textul: Referitor la modificările propuse la art. 21, la etapa actuală, în bugetul Ministerului Culturii și în CBTM 2024-2026, aprobat prin HG nr.408/2023 la Subprogramul 8502 „Dezvoltarea culturii” sunt estimate/prevăzute mijloace financiare în valoare de 7,4 mln lei, (valoarea totală 7,4x3 ani= 22,2 mln lei) pentru finanțarea proiectelor culturale ale organizațiilor necomerciale.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.03-3418 din 07.11.2023	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
Ministerul Educației și Cercetării nr.07-09/5703 din 30.10.2023	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
Congresul Autorităților Locale din Moldova nr.320 din 30.10.2023	1. CALM propune: Alineatul (2) și (2 ²) din articolul 21 vor avea următorul cuprins: „(2) Finanțarea culturii se efectuează de la bugetul de stat.	Nu se acceptă Modificările propuse în proiect la art. 21 alin. (2 ²) deja prevăd că finanțarea e în limitele bugetului, deci este evident că finanțarea e de la bugetul de stat.
	(2 ²)Autoritățile administrației publice centrale de specialitate sprijină financiar, în limita bugetului aprobat, organizațiile de cultură și activitățile acestora în bază de proiecte și programe culturale.”	Nu se acceptă Potrivit pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 656/2022, autoritățile administrației publice centrale și locale vor elabora și vor aproba, potrivit domeniilor de competență, regulamentele de acordare a finanțării nerambursabile pentru proiectele implementate de către organizațiile

		necomerciale în conformitate cu Regulamentul-cadru nominalizat.
--	--	---

Reavizarea (16.11.2023) proiectului de lege pentru modificarea Legii culturii nr. 413/1999

Autoritatea emitentă a obiecției/propunerii	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Opinia autorului
Ministerul Justiției nr.04/1-10215 din 21.11.2023	Art. II se va expune după cum urmează: „Art. II.- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art.I pct. 1, care intră în vigoare la data de 1 iulie 2024.” La art.II, alineatele (2) și (3) se vor substitui cu locurile	Se acceptă Se propune următoarea redacție: „ Art. II. – Dispoziții finale: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor art. 1 pct.1, care intră în vigoare la data de 1 iulie 2024.,, Se acceptă Aliniatele au fost substituite cu locurile.
Ministerul Finanțelor 07/2-17/675 din 21.11.2023	Art.I pct.1 (care modifică art.10) nu se susține. Argumentul autorului precum că, suma de 1,3 mil. lei necesare pentru acordarea internizațiilor pentru tinerii specialiști la angajare vor fi acoperite de la subprogramul 8502 „Dezvoltarea culturii, nu poate fi acceptată, deoarece subprogramul este destinat acțiunilor/activităților de dezvoltare a domeniului cultural.	Neacceptat Rezultatele proiectului vor conduce la îmbunătățirea calității vieții sub diferite aspecte: social și cultural, egalitatea de șanse, economic, de mediu, și totodată la realizarea obiectivelor strategice naționale. <i>Implementarea proiectului propus creează efecte economice directe și indirecte asupra locurilor de muncă.</i> <i>Impactul economico - financiar va constitui acumulările în bugetul local din activitățile de recreere și care se formează din mai multe componente: alimentație, agrement, procurare cadouri, suvenire, procurare de obiecte.</i> În sens financiar, reprezintă schimbarea unei sume de bani, în vederea obținerii unor beneficii cu impact social-cultural.

		<p><i>Impactul social-cultural.</i> La nivel național odată cu atragerea de noi evenimente culturale, care va genera un număr mai mare de vizitatori atât din țară cât și de peste hotare se va spori interesul și o participare mai activă a cetățenilor la activitățile culturale ce va contribui și la încurajarea unei educații culturale cu punerea în valoare a acesteia.</p> <p>Având în vedere, că absolvenții din domeniul arte sunt formați în domeniul artistic și anume, cheltuielile pentru achitarea indemnizației vor fi suportate din contul surselor alocate pentru „Dezvoltarea culturii 8502”</p>
	<p>La art.1 pct.2 (care completează art.21) propune următoarea redacție: „ (2²)Autoritatea administrației publice centrale de specialitate și autoritățile administrației publice locale sprijină financiar, în limita bugetului aprobat, proiectele organizațiilor necomerciale din domeniul culturii, în bază de concurs public”.</p> <p>Nota informativă se propune a fi revizuită, se propune ca pct.1 din art. I să se excludă.</p>	<p>Se acceptă parțial În contextul avizului CALM, nr.350 din 23.11.2023, cuvintele „administrației publice locale” s-au exclus.</p> <p>Cheltuielile pentru achitarea indemnizației vor fi suportate din contul surselor alocate pentru „Dezvoltarea culturii 8502”</p>
<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova nr.350 din 23.11.2023</p>	<p>Propune: Alineatul (2) și (2²) și (2³) din articolul 21 vor avea următorul cuprins: „(2) Finanțarea culturii se efectuează de la bugetul de stat. (2²) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate sprijină financiar în bază de concurs public, în limita bugetului aprobat, organizațiile de cultură și activitățile acestora în bază de proiecte și programe culturale. (2³) Autoritățile administrației publice locale pot sprijini, în limita mijloacelor financiare disponibile, organizațiile de cultură și activitățile acestora în bază de proiecte și programe culturale.”</p>	<p>Se acceptă parțial. La alin. (2²) din proiect, au fost excluse cuvintele „și autoritățile administrației publice locale”, iar alin. (2³) nu se acceptă. Explicațiile CALM sunt contradictorii și contravin prevederilor legale, or, potrivit art. 14 alin. (1) lit. v), art. 32 alin. (1¹), art. 43 alin. (1) lit. s) din <i>Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală</i>, autoritățile administrației publice locale au competență în domeniul culturii, inclusiv la organizarea activităților culturale și artistice, și corespunzător susțin financiar evenimentele culturale în limita bugetului disponibil.</p>

		Nu se acceptă propunerea de modificare a art. 21 alin. (2), or, scopul proiectului este de a sprijini financiar domeniul culturii, în special, proiectele culturale ale organizațiilor necomerciale, dar nicidecum proiectul nu are ca scop de a reduce finanțarea culturii din bugetele locale, în contextul în care domeniul culturii a fost permanent insuficient finanțat, inclusiv de către autoritățile administrației publice locale.
Ministerul Educației și Cercetării nr.07-09/6212 din 20.11.2023	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nr.03-3662 din 23.11.2023	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
Centrul Național Anticorupție nr. EL O23/9255 din 29.11.2023	Raportul expertizei anticorupție constată că: Prevederile proiectului sunt conforme interesului public și nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului, fiind promovate în scopul motivării tinerilor de a îmbrățișa profesii artistice, de a asigura securitatea economică a tinerilor absolvenți necesară pentru a continua munca artistică în domeniile studiate, de a încuraja talentul și inovația, precum și conservarea și dezvoltarea patrimoniului cultural al țării.	Se ia act
Consultare suplimentară 28.11.2023		
Ministerul Finanțelor 07/2-17/711 din 30.11.2023	Comunică susținerea proiectului Totodată, având în vedere că casele de cultură la fel sunt instituții publice din domeniul culturii, la Art. I, pct.1 (care modifică art.10) se propune de a substitui textul „case de cultură, instituții de cultură sau în instituții publice” cu textul „instituții publice din domeniul culturii”	Se acceptă parțial. <i>Pentru o expunere mai clară și explicită , Art. I, pct. 1 se prezintă în următoarea redacție: „(2) Tinerii absolvenți ai instituțiilor de învățământ superior și profesional tehnic de profil, care în primul an după absolvire, se angajează prin repartizare de către Ministerul Culturii în instituții publice din domeniul culturii și în subdiviziuni structurale (cu sau fără personalitate juridică) ale autorităților publice</i>

--	--

locale ce desfășoară o activitate culturală, în municipii, orașe sau sate (comune), în primii 3 ani de activitate beneficiază din contul bugetului de stat, în modul și condițiile stabilite de Guvern, de dreptul la:

a) o indemnizație unică...'

Andrei CHISTOL
Secretar de stat